

Special Advisory Council for MYANMAR

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အထောက်အပံ့၏ အရေးပါမှု ။ ။ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် အားနည်းသော အာဆီယံ၏ လုပ်ဆောင်မှုများအား ပိုမိုအားကောင်းစေရန်

နေ့စွဲ ။ ။ ၁၄၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၂၂။

ဆိုင်းငံ့နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ချမှတ်ထားသော ဘုံသဘောတူချက် ငါးရပ်အား အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကူညီပေးရန် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (အာဆီယံ)၏ တောင်းဆိုချက်ကို ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အနေဖြင့် အားဖြည့်ပေးသော ယန္တရားများအားတည်ဆောက်ပေးခြင်းနှင့် ကုလသမဂ္ဂ စနစ် တစ်ရပ်လုံးတွင် စစ်တပ်ကိုယ်စားလှယ်များအား ပါဝင်မှုမရှိစေရန် သေချာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပြတ်ပြတ်သားသား တုံ့ပြန်မှု ပြုလုပ်သင့်သည်။

အာဆီယံ ခေါင်းဆောင်များမှ အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ဘုံသဘောတူညီချက်ငါးရပ်အား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြန်လည်သုံးသပ်မှုပြုလုပ်ပြီးနောက် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်အား ၂၀၂၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့ သောကြာနေ့တွင် ကြေညာခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်တပ်အနေဖြင့် ယနေ့အချိန်ထိ ဘုံသဘောတူညီချက်ငါးရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်း မရှိသည့်အတွက် တာဝန်ရှိသည်ဟု အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ခေါင်းဆောင်များမှ သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုအားကောင်းစေရန် ထပ်တိုးစီမံချက်များအား ကြေညာခဲ့ပြီးနောက် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအား အာဆီယံ၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုအပေါ် ကူညီပံ့ပိုးမှုပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

“မင်းအောင်လှိုင်ရဲ့ စစ်တပ်က သူစိတ်ကျေနပ်စေဖို့အတွက် ရွံရှာဖွယ်ကောင်းတဲ့ နည်းလမ်းတွေသုံးပြီး ဒေသရဲ့ လုံခြုံရေးနဲ့ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကို ဆက်လက်ခြိမ်းခြောက်နေတဲ့အတွက် သူ့ရဲ့ခေါင်းမာမှုကို အာဆီယံ ခေါင်းဆောင်တွေအနေနဲ့ စိတ်ပျက်နေပြီဆိုတာ တွေ့ရတယ်။” ဟု မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးအကြံပေးကောင်စီမှ Marzuki Darusman က ပြောကြားခဲ့သည်။ “ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် တာဝန်ယူတာဝန်ခံမှု ပိုမိုရှိနိုင်စေဖို့ ခိုင်မာတဲ့ယန္တရားတွေကို အသုံးပြုတဲ့နည်းလမ်းနှင့် စစ်အုပ်စုအပေါ် ဖြစ်နိုင်တဲ့ ဖိအားတွေအားလုံး ပေးတဲ့နည်းလမ်းတွေသုံးပြီးတော့ အာဆီယံရဲ့ တောင်းဆိုချက်ကို တုံ့ပြန်သင့်တယ်။ အာဆီယံတစ်ဖွဲ့တည်းအနေနဲ့ စစ်အုပ်စုကို မကိုင်တွယ်နိုင်ဘူး။”

အာဆီယံအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရနှင့် အဆက်အသံပြုခြင်း မရှိသေးသည့် အပြင် အာဆီယံခေါင်းဆောင်များကြေညာထားသည့် အသစ်ချမှတ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များသည်လည်း အာဆီယံအား လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ခန့်က သဘောတူခဲ့သည့် ဘုံသဘောတူညီချက်ငါးရပ်ထက် ကျော်လွန်လုပ်ဆောင်စေခြင်း အနည်းငယ်သာရှိသည်။ အာဆီယံခေါင်းဆောင်များက အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးများနှင့် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး အစည်းအဝေးပွဲများတွင် စစ်တပ်ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ခြင်း

Special Advisory Council for MYANMAR

မရှိစေရန် တားမြစ်ခြင်းကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်နေသော်လည်း အာဆီယံ စနစ်တစ်ခုလုံးတွင် ပါဝင်နေခြင်းကို ဟန့်တားခြင်း မရှိပေ။

“ဒီနေ့အချိန်အထိ အာဆီယံအနေနဲ့ ပြတ်ပြတ်သားသား လုပ်ဆောင်နေတဲ့ အရာတစ်ခုကတော့ စစ်အုပ်စုကို အဆင့်မြင့်အရာရှိအစည်းအဝေးတွေကို တက်ရောက်ခွင့် မပေးတာပဲ။ ဒီဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းထားပြီး ဒါကို ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေက အားလျော့အောင် မလုပ်သင့်ဘူး။” ဟု မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးအကြံပေးကော်မတီမှ Yanghee Lee က ပြောကြားခဲ့သည်။ “စစ်အုပ်စုအပေါ် အသိအမှတ်ပြုမှုကို အာဆီယံက ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနဲ့ ဆန့်ကျင်နေပြီး နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းအနေနဲ့လည်းဒီနည်းလမ်းကို လိုက်လုပ်သင့်တယ်။ မင်းအောင်လှိုင်ဟာ ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်တဲ့ လူသတ်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တစ်ခုရဲ့ ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ထက် မပိုဘူးဆိုတာကို အာဆီယံက ရှင်းရှင်းလင်းလင်းလုပ်ပြီးပြီ။ စစ်အုပ်စု ကိုယ်စားလှယ်တွေကို အာဆီယံအစည်းအဝေးအားလုံးမှာ တက်ရောက်ခွင့် ပိတ်ပင်သင့်တယ်။”

လိုအပ်နေသည့် နေရာများတွင် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အကူအညီများအား ခွဲခြား ဆက်ဆံခြင်းမရှိပဲ ထောက်ပံ့ပေးရန်အတွက် အစုအဖွဲ့အားလုံးတွင် တာဝန်ရှိကြောင်းကိုလည်း အာဆီယံ ခေါင်းဆောင်များက ကြေညာချက်တွင် မီးမောင်းထိုးဖော်ပြခဲ့သည်။ သို့သော် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့များက စစ်တပ်၏ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ဗျူဟာတစ်ခုအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုလုံးကို အခြေခံ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု ဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအား ခံစားခွင့်မရရှိစေရန် တမင်ပိတ်ပင်ထားသည့် အချိန်တွင် အသစ်ပြင်ဆင် ရေးဆွဲထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များက စစ်အုပ်စု၏ ကိုယ်စားလှယ်များအား အာဆီယံလူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူအညီပေးအပ်ညှိနှိုင်းမှုဗဟိုဌာန (AHA စင်တာ) တွင် စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခွင့် ပေးနေသေးသည်။

“စစ်အုပ်စုဟာ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ကပ်ဘေးကျရောက်အောင် ပြုလုပ်နေတဲ့သူ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံရေးနဲ့ စစ်ရေးအကျိုးအမြတ်ရဖို့အတွက် အခြေအနေတွေကို ပိုမိုဆိုးရွားအောင် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေတဲ့သူတွေဖြစ်တဲ့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအတွက် အကူအညီပေးဖို့ ဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ စစ်အုပ်စု ပါဝင်လာခြင်း မရှိစေဖို့ အာဆီယံအနေနဲ့ သတိပြုသင့်တယ်။” ဟု မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးအကြံပေးကော်မတီမှ Chris Sidoti က ပြောကြားခဲ့သည်။ “ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအေဂျင်စီတွေရဲ့ ချဉ်းကပ်မှုပုံစံကိုလည်း ပြန်ပြီး သုံးသပ်သင့်တယ်။ နိုင်ငံတဝှမ်း ပြည်သူတွေကို လိုအပ်တဲ့ဝန်ဆောင်မှုတွေပေးနေတဲ့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အစိုးရ၊ တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ဒေသတွင်းအဖွဲ့တွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို အသိအမှတ် ပြုပြီး ပိုမို အားကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်တယ်။”

